

Complexnummer: 520226

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Sint-Willibrorduskerk

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

520227, 520228, 520229, 520230

Woonplaats

Vleuten

Gemeente

Utrecht

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Pastoor Ohlleen 34, 3451 CC te Vleuten

Complexomschrijving

Inleiding

In 1884 werd door architect Nicolaas Molenaar een ontwerp gemaakt voor een nieuw rooms-katholiek KERKELIJK COMPLEX, bestaande uit een kerk, pastorie met tuin en een begraafplaats waarop een hekwerk. De kerk is opgetrokken in neogotische stijl. Het was Molenaars eerste zelfstandige opdracht. Op initiatief van pastoor Th. de Klaver werd de nieuwbouw gepleegd in het dorp Vleuten in plaats van op 't Hoog, de locatie van de oude kerk. De wijding van de Willibrorduskerk vond plaats op 3 november 1885 door monseigneur P.M. Snickers. In 1935 is de kerk vergroot op initiatief van pastoor Ohl, door de zoon van Molenaar, waarbij de schepen van de kerk in dezelfde stijl verbreed. Rechts naast de kerk werd de pastorie opgetrokken, die is gelegen in een landschappelijk aangelegde processietuin. Achter het complex bevindt zich de begraafplaats, die wordt afgesloten door een smeedijzeren hek.

In 1935 werd, op initiatief van pastoor Ohl, de kerk vergroot door Nicolaas Molenaar jr., waarbij de schepen van de kerk in dezelfde stijl verbreed.

Omschrijving

Het aan de pastoor Ohlleen, ter hoogte van de Bottensteinweg gelegen rooms-katholiek kerkelijk complex bestaat uit de volgende onderdelen:

1. kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

2. pastorie

3. processietuin

4. hekwerk

De kerk is gelegen in de as van de Bottensteinseweg. De pastorie is rechts van de kerk gesitueerd en is daarmee verbonden door een gang. De tuin is rondom de pastorie gelegen. Het hekwerk bevindt zich op de begraafplaats, die achter de kerk en de pastorie is gelegen.

Waardering

Het kerkelijk complex is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een relatief gaaf bewaard kerkelijk complex, ontworpen door Nicolaas Molenaar. Van waarde vanwege de plaats in het oeuvre van de architect. Tevens vanwege de cultuurhistorische waarde als uiting van de rooms-katholieke opbloei aan het einde van de 19de eeuw. Alsmede vanwege de ensemblewaarde vanwege de samenhang van de verschillende onderdelen, die in eenzelfde periode tot stand zijn gekomen, alsmede van situationele waarde in relatie tot de achter het complex gelegen begraafplaats.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520227

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82838/111

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Vleuten	Utrecht	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vleuten	F			2468

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE, behorend bij het kerkelijk complex St. Willibrordus naar ontwerp van architect Nicolaas Molenaar. De kerk is gewijd in 1885 en vergroot in 1935. De pastorie is middels een tussenlid met de kerk verbonden.

Omschrijving

De PASTORIE is in 1884, tegelijkertijd met de bouw van de aan de westzijde gebouwde kerk, met zowel in neorenaissancestijl als neogotische elementen opgetrokken op een in hoofdzaak rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen onder een in maasdekking met leien gedekte, haaks op elkaar staande zadeldaken tussen topgevels met schouderstukken. Het bouwvolume in de oksel aan de oostzijde is grotendeels afgedekt met een plat dak.

De in rode baksteen opgetrokken gevels zijn gedecoreerd met sierankers en geleed door gele bakstenen banden en cordonlijsten. Onder de daklijst is het muurwerk uitgekraagd.

De voorgevel of zuidgevel is symmetrisch van opzet en telt in beide bouwlagen vijf T-schuifvensters met verticaal gedeeld glas-in-lood bovenlicht en persiennes. Links is in de linker zijgevel in een iets teruggedragen spitsboogvormig portiek met getrapte bovenzijde de bewerkte voordeur geplaatst. De rechterzijgevel heeft links een risaliet met topgevel en rechts een geveldeel met in beide bouwlagen drie T-schuifvensters. Het risaliet bevat in beide bouwlagen een venster met persiennes en twee vensters in de geveltop, geflankeerd door twee spaarvelden. De topgevel wordt voorts gekenmerkt door drie spitsboogvormige spaarvelden.

De achtergevel heeft links een risalerende topgevel met in de eerste bouwlaag twee vensters, in de tweede bouwlaag één venster en in de top twee vensters. Rechts ernaast is een bouwdeel onder plat dak dat de achterdeur bevat en daarboven twee paar boven elkaar geplaatste vensters. Het muurdeel rechts van de achterdeur bevat twee boven elkaar geplaatste schuifvensters onder segmentboogvormig boogveld. Tegen dit geveldeel zijn een aantal kubusvormige bouwdelen gezet die van ondergeschikt belang zijn.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De linkerzijgevel wordt gekenmerkt door een topgevel met een aantal vensters en decoratief metselwerk in gele steen.

Het interieur heeft grotendeels de oorspronkelijke indeling. De kamer-en-suite is uitgevoerd met een bewerkte zandstenen schouw met in vergulde letters de tekst: 'oost west thuis best'. Het vertrek heeft voorts een balkenplafond met bewerkte sleutelstukken.

De achterkamer aan de oostzijde heeft glas-in-loodvensters met wapens van onder ander de provincie Utrecht. Het huis bevat voorts een kelder en een trappenhuis.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een pastorie in een van neorenaissance en neogotiek beïnvloede stijl, tegelijk met de kerk ontworpen door Nicolaas Molenaar, alsmede vanwege de gaaf bewaarde onderdelen in ex- en interieur. Tevens van cultuurhistorische waarde vanwege de functie, alsmede van ensemblewaarde vanwege de ligging in de processietuin, terzijde van de kerk.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 520228

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82838/118

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Vleuten	Utrecht	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vleuten	F			2468

Omschrijving**

Inleiding

KERKGEBOUW, behorend bij het R.K. kerkcomplex St. Willibrordus, gebouw in 1884 door architect Nicolaas Molenaar. In 1935 door zijn zoon N. Molenaar vergroot.

Omschrijving

De R.K. kruiskerk (basilicale type) is in 1885 door Nic. Molenaar in neogotische stijl ontworpen en in 1935 vergroot door N. Molenaar jr. Het kerkgebouw is opgetrokken in baksteen op een bakstenen trasraam en voorzien van zich verjongende steunberen met afzaten. Op bepaalde plekken is natuursteen en rode verblendsteen ter decoratie toegepast. De met leien gedekte dakschilden worden op een aantal plaatsen doorbroken door kleine dakkapellen. De vensters, galmgaten en blindnissen hebben een spitsboogvormige beëindiging en zijn deels voorzien van traceringen. Het schip en de zijbeuken van de kerk tellen vier traveeën. De transeptinden worden bijna geheel door vijf in hoogte klimmende lancetvensters ingenomen. Het koor aan de oostzijde heeft een vijfzijdige koorsluiting. In de oksels tussen koor en transept zijn aanbouwen onder lessenaardak gezet. Aan de noordoostzijde bevindt zich de sacristie en de verbinding naar de pastorie. Tegen de zuidwestzijde van het middenschip bevindt zich de toren op een vierkante plattegrond van vier geledingen met zich verjongende steunberen, galmgaten en een ingesnoerde, leien gedekte achthoekige spits waarin in vier zijden drie boven elkaar geplaatste luikjes onder aangekapt tentdakje. De spits heeft een kruis met daarboven een torenhaan. Aan de westzijde bevindt zich in de toren de rechtgesloten ingang waarboven een in een spitsboog gevat, aantal vensters onder een hardstenen beeldhouwwerk in de kruin van de boog in haute-reliëf dat de Heilige Willibrordus voorstelt. Daarboven heeft het muurwerk een horizontale band in vierpasmotieven. De tweede geleding bevat voorts aan drie zijden een groot venster. De derde geleding is uitgevoerd met spitsboogvormige spaarvelden. De vierde geleding heeft aan elke zijde drie galmgaten. Tegen de westzijde van de toren is een traptorentje geplaatst, dat reikt tot de derde geleding.

Het interieur van de kerk is bepleisterd met uitzondering van de kruisribgewelven in middenschip en zijbeuken. Een aantal vensters is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorzien van gebrandschilderde ramen. In de doopkapel bevinden zich glazen van Geuer uit 1888. Het hoofdaltaar dateert grotendeels uit 1892. De niello's zijn vervaardigd door G.B. Brom en stellen onder andere het Laatste Avondmaal voor. Van belang zijn voorts onder meer het Maria-altaar en een luidklok met het opschrift 'Amstelodamum 1744'.

Waardering

De R.K. kerk is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een neogotische kerk met fraai uitgevoerd en goed bewaard gebleven interieuronderdelen alsook een gaaf exterieur. De kerk is van belang als onderdeel van het oeuvre van architect Nicolaas Molenaar en vergroot door diens zoon. Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de opbloeiende rooms-katholieke geloofstraditie in Utrecht alsmede van situationele waarde vanwege de ligging in relatie tot het kerkhof, de processietuin en de uit dezelfde periode stammende pastorie.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 520229

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82838/125

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Vleuten	Utrecht	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vleuten	F			2468

Omschrijving**

Inleiding

PROCESSIETUIN, behorend bij het R.K. complex St. Willibrordus uit 1885, ontworpen door architect Nicolaas Molenaar en vergroot door zijn zoon in 1935.

Omschrijving

In landschappelijke stijl omstreeks 1885 aangelegde PROCESSIETUIN met bijbehorende hekwerken gelegen ten oosten van de kerk en ten zuiden van het kerkhof, wordt gekenmerkt door een aanleg met slingerpaden tussen grasperken. In het midden, rechts van de pastorie, bevindt zich een solitaire rode beuk. Aan de oostzijde van de pastorie is het grasperk temidden van het rondlopende pad ingevuld door vruchtbomen. Aan de oost- en noordzijde, die grenst aan het kerkhof, is een coulisse van heesters en diverse boomsoorten, waaronder beuken en kastanjes, geplant. Een smeedijzeren hekwerk omgeeft de tuin. Dit hekwerk heeft neogotische stijlelementen en voorzien van een ruitvormige invulling.

Waardering

De processietuin met bijbehorende hekwerken is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een processietuin in landschappelijke stijl uit vierde kwart 19de eeuw, alsmede van ensemblewaarde in relatie tot de kerk en het kerkhof.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Wandelpark

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520230

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82838/132

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Vleuten	Utrecht	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vleuten	F			2468

Omschrijving**

Inleiding

HEKWERK, behorend bij R.K. complex St. Willibrordus. Het complex is ontworpen door architect Nicolaas Molenaar in 1885.

Omschrijving

In 1884 vervaardigd HEKWERK, de hoofdtoegang vormend van de rooms-katholieke begraafplaats. Het smeedijzeren hekwerk heeft stijlen, ingevuld met traliewerk in de vorm van speren met gouden punten en voorzien van eenvoudige vleugels. De bekroning van de stijlen bestaat uit krulwerk met daarin het jaartal `18``84'. Tussen de stijlen is een boog aangebracht. De draaiende delen hebben een patroon bestaande uit krulwerk.

Waardering

Van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf en fraai vormgegeven voorbeeld van een smeedijzeren hekwerk met datering uit 1884. Tevens vanwege de cultuurhistorische- en ensemblewaarde vanwege de relatie met de begraafplaats en het kerkelijk complex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Efscheiding(D)	Hek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument